



MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
DEPARTAMENT ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH
00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel.: (22) 623-18-42, fax.: (22) 623-20-51

ROW/wl/t/821-5/ 4656 /09

Warszawa, 10 sierpnia 2009 r.

wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

W związku z licznymi pytaniami związanymi z wdrażaniem działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” w ślad za pismami ROW/wl/t/821-5/3400/09 z dnia 1 czerwca 2009 r. oraz ROW/wl/t/821-5/4326/09 z dnia 17 lipca 2009 r. przekazuję następujące informacje.

Zgodnie z § 7 ust. 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 103, poz. 660) „złożony wniosek o przyznanie pomocy nie może być zmieniany przez LGD w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, chyba że zmiany te wynikają z wezwań”. Podobny zakaz nie obowiązuje w odniesieniu do zestawienia rzeczowo-finansowego stanowiącego załącznik do umowy przyznania pomocy. Zatem po podpisaniu umowy przyznania pomocy, a więc w trakcie realizacji operacji, beneficjent może dokonywać uzasadnionych zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do umowy przyznania pomocy. Zgodnie z powyższym, po zawarciu umowy przyznania pomocy możliwe są zmiany w zestawieniu rzeczowo-finansowym sprowadzające

się do:

- 1) usuwania pozycji, których beneficjent nie zdoła zrealizować przed złożeniem wniosku o płatność ostateczną
- 2) dodawania nowych pozycji,
- 3) zmiany poziomu mierników rzeczowych.

Wprowadzanie powyższych zmian musi być należycie uzasadnione jednak zmiany finansowe wynikające z takich zmian w zakresie rzeczowym w żadnym wypadku nie mogą prowadzić do zwiększenia przyznanej kwoty pomocy. Wprowadzone zmiany nie mogą powodować zagrożenia nieosiągnięcia założonego przez beneficjenta celu operacji oraz polegać na zwiększaniu kosztów kwalifikowalnych danej pozycji bez wzrostu mierników rzeczowych bądź rozszerzenia zakresu tej pozycji.

Rozszerzenie obszaru objętego lokalną strategią rozwoju, o obszar gmin, które dotychczas nie były objęte lokalnymi strategiami rozwoju, pozwala na zwiększenie środków przeznaczonych na działania osi 4 Leader oraz zmianę umowy o warunkach i sposobie realizacji lokalnej strategii rozwoju, zgodnie z § 7 tej umowy. Jednak w przypadku gdy rozszerzenie a w konsekwencji zmiana umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR nastąpiło już po złożeniu wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” (Funkcjonowanie LGD) w danym roku, nie ma możliwości zwiększenia wnioskowanej kwoty pomocy w celu uwzględnienia zwiększonego limitu. Nie jest także możliwym zwiększanie przyznanej już kwoty pomocy w ramach umowy przyznania pomocy, bowiem zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427, z późn. zm.) „zmiana umowy powodująca zwiększenie wysokości pomocy określonej w tej umowie jest nieważna”. Dodatkowe środki w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” można wykorzystać w następnych latach wdrażania LSR. Ponadto, środki zaplanowane w umowie o warunkach i sposobie realizacji lokalnej strategii rozwoju na działania „Funkcjonowanie LGD” na dany rok, które nie zostały wykorzystane w tym roku zwiększają limit dostępnych środków w latach następnych bez konieczności zmiany tej umowy. W przypadku trwających operacji niewykorzystaną kwotę limitu stanowi różnica między limitem wskazanym na dany rok, a kwotą pomocy przyznaną w umowie o przyznaniu pomocy w ramach działania „Funkcjonowanie LGD”. W przypadku zakończonych operacji niewykorzystaną kwotę limitu stanowi różnica między limitem wskazanym na dany rok w umowie o warunkach i sposobie

realizacji LSR a kwotę pomocy faktycznie zrefundowaną.

Kolejną kwestią jest odnoszenie się na etapie weryfikacji wniosków o płatność nie tylko do zestawienia rzeczowo-finansowanego stanowiącego załącznik do umowy ale także do opisu zadań realizowanych w ramach operacji stanowiącego element wniosku o przyznanie pomocy. Zgodnie z § 3 umowy przyznania pomocy Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, a realizacja operacji „obejmuje wykonanie zakresu rzeczowego, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik do umowy (...)”. Jednak zgodnie z § 4 tej umowy „Beneficjentowi zostaje przyznana pomoc, na podstawie złożonego wniosku o przyznanie pomocy (...)”, a więc także na podstawie opisu operacji. Tym samym mimo że opis operacji nie jest załącznikiem do umowy, to zapisy deklarowane przez wnioskodawcę w tym opisie stanowią rozwinięcie informacji zawartych w zestawieniu rzeczowo-finansowym, zgodnie z którym beneficjent powinien realizować operację.

Pytania dotyczą także możliwości zatrudniania członków zarządu, jednak przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 nie regulują możliwości zatrudniania czy też sposobu wynagradzania członków zarządu, w tym liczby członków, których można zatrudnić czy wynagrodzić. Rozporządzenie reguluje „szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej”, w szczególności rodzaje kosztów, które podlegają refundacji. Wprawdzie rozporządzenie wskazuje, że kwalifikowalnymi kosztami są wynagrodzenia trzech członków zarządu LGD, jednak nie oznacza to, że nie można wynagradzać większej liczby członków zarządu. W takiej sytuacji, koszty wynagrodzeń czwartego i kolejnych członków zarządu zostaną uznane za niekwalifikowalne. Zatem rozporządzenie nie rozstrzyga możliwości wynagradzania, a jedynie możliwość zaliczenia danego wydatku do kosztów kwalifikowalnych, podlegających refundacji.

W myśl przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, z późn. zm.), co do zasady członkowie stowarzyszenia powinni pracować społecznie na rzecz swojego stowarzyszenia. Praca społeczna członków stowarzyszenia oznacza, że nie mogą oni pobierać wynagrodzenia. Jednakże, funkcjonowanie w charakterze członka zarządu często wiąże się z koniecznością poświęcenia takiej ilości czasu na sprawy związane z zarządzaniem, która odpowiada całodziennemu zatrudnieniu i uniemożliwia podjęcie zatrudnienia u innego pracodawcy" w takiej sytuacji możliwe jest

zatrudnianie takich członków, w tym także zawieranie umów zlecenia. Biorąc pod uwagę, że zgodnie z celem działania „Funkcjonowanie LGD” koszty bieżące powinny zapewniać sprawną i efektywną pracę lokalnych grup działania, kluczowym jest aby wynagrodzenia te były świadczone za faktyczną pracę związaną z wdrażaniem LSR, a więc rzeczywistym kosztem funkcjonowania LGD. Zatem, za koszt kwalifikowalny należy uznać koszt wynagrodzenia, mimo że osoba wynagradzana w ramach kosztów bieżących pracuje także u innego pracodawcy.

Ponadto, prawodawca nie posłużył się pojęciem „diety” konstruując katalog kosztów kwalifikowalnych w ramach działania „Funkcjonowanie LGD”, wykorzystując jedynie pojęcie wynagrodzenia w przypadku członków rady LGD („organu decyzyjnego”), nie wskazując jednak konkretnej „metody obliczania należnego wynagrodzenia”, pozostawiając to w gestii zainteresowanej LGD. Wynagrodzenie takie może być wypłacane za udział w posiedzeniach organu decyzyjnego dotyczących wyboru operacji albo za weryfikację poszczególnych operacji. Podstawą wypłacania takiego wynagrodzenia musi być umowa cywilnoprawna albo zapisy w statucie/regulaminie organu LGD. Odrębną sprawą jest możliwość potraktowania takiego przychodu jako diety w rozumieniu art. 21 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 80, poz. 350, z późn. zm.), co pozostaje do rozstrzygnięcia przez organy skarbowe.

W przypadku członków zarządu, aby ich wynagrodzenie stanowiło koszt kwalifikowalny, tytułem wypłacenia wynagrodzenia powinien być stosunek pracy, a więc zatrudnienie o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) (ust. 1 pkt 3 załącznika ww. rozporządzenia) albo zawarta umowa zlecenie (ust. 1 pkt 5 załącznika do ww. rozporządzenia). Ponadto błędne jest rozumienie kosztów podróży i pobytu członków organów LGD w związku z wykonywanymi obowiązkami służbowymi (ust. 1 pkt 2 załącznika do ww. rozporządzenia) jako ryczałtu za posiedzenia czy też pełnienie funkcji reprezentacyjnych.

Jeżeli jednak pracownicy LGD poza czynnościami związanymi z wdrażaniem LSR wykonują także inne czynności, a zwłaszcza czynności związane z realizacją projektów w ramach funduszy strukturalnych itp., wówczas refundacji w ramach działania „Funkcjonowanie LGD” podlega tylko ta część wynagrodzenia, która dotyczy czynności związanych z wdrażaniem LSR, oczywiście pod warunkiem że nie została sfinansowana z innych środków publicznych, w tym pochodzących z funduszy strukturalnych.

Jeśli chodzi o wątpliwości odnoszące się do kosztu: „doradztwo w zakresie przygotowania wniosku o przyznanie pomocy na realizację operacji w ramach działania,

o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy (działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”), w tym wynagrodzenia osób posiadających kwalifikacje lub doświadczenie w zakresie objętym tym wnioskiem” (ust. 3 pkt 3 załącznika do ww. rozporządzenia) to należy rozumieć to jako doradztwo świadczone przez ekspertów. Pozycja ta nie obejmuje kosztów wynagrodzenia dla pracowników, którzy niezależnie od doradztwa świadczonego przez ekspertów, powinni doradzać w zakresie przygotowania ww. wniosków, bowiem wynagrodzenia pracowników LGD są kosztem kwalifikowalnym w ramach kosztów bieżących (ust. 1 pkt 3 załącznika do ww. rozporządzenia). W każdym jednak przypadku doradztwo ze strony pracowników czy też ekspertów powinno być bezpłatne dla potencjalnych beneficjentów działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”, do czego LGD zobowiązało się w § 5 pkt 3 umowy o warunkach i sposobie realizacji lokalnej strategii rozwoju. Zgodnie z § 5 pkt 3 ww. umowy LGD zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia przez pracownika lub pracowników biura LGD, doradztwa w zakresie przygotowania wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania wdrażanie lokalnych strategii rozwoju.

Odnosnie pytania o możliwość zaliczenia do kosztów kwalifikowalnych kosztów ubezpieczeń pomieszczeń biurowych, wyposażenia, urządzeń i sprzętu informuję, że koszty te mogą być refundowane w ramach kosztów utrzymania tych pomieszczeń oraz wyposażenia, urządzeń i sprzętu.

Z przesłanej korespondencji wynika, że wątpliwości dotyczą także zakresu takich pozycji kosztów jak „prowadzenie rachunku bankowego” , „usługi telekomunikacyjne, podłączenie Internetu (...)”, „prowadzenie i aktualizacja stron internetowych (...)” czy też „opracowanie, druk lub powielenie i dystrybucja materiałów promocyjnych” (odpowiednio ust. 1 pkt 14, ust. 1 pkt 8, ust. 3 pkt 1 oraz ust. 5 pkt 4 załącznika ww. rozporządzenia). Informuję zatem, że jako koszt prowadzenia rachunku bankowego należy uznać jedynie stałą opłatę pobieraną co miesiąc przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową. Inne opłaty i prowizje wynikające z umowy rachunku bankowego, w szczególności opłaty za dokonanie przelewów, wydanie potwierdzeń zrealizowanych transakcji, złożenia stałego zlecenia, udostępnienie i użytkowanie serwisu internetowego i telefonicznego, wydanie i użytkowanie kart płatniczych, oprocentowanie debetu, nie stanowią kosztu kwalifikowanego operacji realizowanej w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”. Przygotowanie (stworzenie projektu) stanowi koszt kwalifikowalny w ramach „prowadzenia i aktualizacji stron internetowych” a nie „usług telekomunikacyjnych”. Natomiast przez

materiały promocyjne należy rozumieć materiały promocyjne, o których mowa w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w szczególności billboardy, bandery, gadzety

Informuję także, że w związku z trwającymi pracami nad zmianą ww. rozporządzenia projektowane zmiany brzmienia § 2 ust. 2 pkt 2 oraz § 12 ust. 2 pkt 2 oznaczają, że nie jest możliwe zaangażowanie w operację np. bezzwrotnej pomocy udzielanej przez jednostki samorządu terytorialnego. Nadal możliwe będzie wsparcie dla LGD w postaci pożyczek jednostek samorządu terytorialnego. Natomiast składki członkowskie otrzymane od jednostek samorządu terytorialnego będących członkami LGD stanowią środki własne LGD a nie środki własne jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto, odpowiadając na pytanie dotyczące działania „Wdrażanie projektów współpracy” kosztem kwalifikowalnym może być wynagrodzenie koordynatora bądź osoby współpracującej z koordynatorem, działających w ramach umów cywilnoprawnych, w tym umów zlecenie, umów o dzieło. Niekwalifikowalne są wynagrodzenia w ramach stosunku pracy.

Z poważaniem,

ZASTĘPCA DYREKTORA

Nina Dobrzyńska